

עין משפט
ני מצוה

ג:

במה טומנין פרק רביעי שבת

מסורת הש"ס

(א) לקמן פ"ה ט"ז מה.
(ב) ופי' סמלית שומעין
שמיכות אוחי יציר של יאמין
ומיכהין אוחי ופוקין אוחי
ורחמין אוחי דים שומעין
ערוך ערוך כפין ערוך שפי'
עקור מה (תלמי). (ג) גרסת
ה' לקמן קמ"ג ד"ה א"ה.
(ד) ופי' כרית פ"ד פ"ט.
(ה) כרית פ"ה (א) פ"ה
(ו) ופי' דפי' א"ה
שחמליה ערוך ופוקי את
לבו כ"כ רפי' פי' ופי' למ"ד
(ז) לקמן ק"ג. ערוכה
ט"ג. גלגליה פ"ה מ"ט ופי'
חשובות מנחת ט"ז ד"ה ח"כ
יפי' מה שפירשנו מיתה עין
מ"ס ל"ב ח"כ. מ"ט ד"ה
טלג' ופי' ופי' מ"ה ח"כ.
(ט) פי' דפי' כרית ו' ד"ה
חשובות. (י) ורבותי ח"כ.
(יא) ומתקין י"ג. (יב) א"ה
מינה גלו ר"ש אמר נ"ך
תקין ופי' למ"ד ר"ש כ"ך דמי
לפניה שפיר ליה ליה ליה
כרית מ"ט. על דפי' שפיר
דקמן ט"ז חופק ופי' ויפוק
ומפספס מ"ט ר"ש ד"ה ח"כ
דבר א"ה חמ"ט ופי' פ"ט.
(טז) ויקדשין ח"כ. (יז) ועקר
(פ"ט).

תורה אור השלם

1 כל פעלי ה' לעולמו ונתן
רשע ליום רעהו.
כשלי ט"ז

הגהות הב"ח

(א) ש"י ד"ה ג' נגד דקי
וקים דקלים ופי' ופי'
פ"ה קנים הרורים.

גליון הש"ס

נ"ה הא' מליקתא ע"י
לפי' ד"ה ד"ה פ"ה ופי'
דפי' טלגול.

לעני רש"י

ראו"ל ויאר"ל.
סמלית (פ"ה).
כ"ה צ"ל (כ"ה צ"ל).

מוסף רש"י

חופק. מתקין ערוך וקמן
(פ"ה) ח"כ. מתקין. פ"ה
לגלו' ורבותי. (ו) מ"ה ורבותי
(ג) חופק עליו ב' היום. לכן
מבדיל ופי' ח"כ. ומפספס.
קפ"ד וקמן ח"כ. מתקין
שפירטין ו' ח"כ. מתקין
אבל א"ה ח"כ. מתקין.
ד"ה ח"כ. שפירטין ח"כ.
לכל חופק ומפספס שפירטין
שפירטין מתקין ח"כ וקמן
פ"ה. עשה א"ה ח"כ
צורכי בפת. ומתקין ח"כ
ואין לכן משום ט"ז. ומתקין
מבדיל וקמן ח"כ. ח"כ. ופי'
חיטין לט"ז ח"כ. ח"כ. ח"כ.
כ"ה. ח"כ. ח"כ. ח"כ. ח"כ.
רבותי ח"כ. ח"כ. ח"כ. ח"כ.
לפי' ח"כ. ח"כ. ח"כ. ח"כ.
חופק. ח"כ. ח"כ. ח"כ. ח"כ.

ט"ר"ב שמעון אובר ניר חופה ובפספס ב' וימירי נגמר וחול
דמין נמר הכי כפי' ג' מינין (מ"ד דף מ"ה). ר' ישמעאל אומר
נזיר לא יחוק לראש גדלמה לפי שמעיר את השער: **אבל לא**
סורק. הסם מפרס טעמא משום להשרת ימין המדוללות מתכוין:
במאי אוקימתא ב' יהודה אימא
סיפא ב' ד' שלמה א"י
כ"ש א"ה שפיר דליכא למימר
דשערות פניו דיו ורגליו אינם נשרות
מהר ולא היו פסיק רישיה ושרי אבל
בראשו אסור דהוי פסיק רישיה אבל
השתא דאוקימתא כ"ר יהודה א"ע"ג
דלא הוי פסיק רישיה הוי לן למסר:
מהו דאפוקי יתיב בשבת. פירש
נקוטנ' להכותם על הסלע
למקח מרייתון ומיעניא ליה אי
אסיר בשבת משום שזוי אולגא
ומיקויי אולגא ופריך ובעול מי המירו
דליכא הפסד אולגין שנספס המסקה
הזו מהן:
וקשה לפי' דכפי' מהני גבי דיני קמיטת
ה"ל למיתני ועוד מה הפסד אולגין ט'
כיון ששואה לתקום ומפרש ר"י מהו
לפצוע לחוף פניו דיו ורגליו כי הוא
לעיל ודקן מי יחוס להעביר וללגן
כדאמר נמסקת ע"י חולטן כדחתין או
מולגן נמי יחוס ופריך ובעול מי המירו
דליכא הפסד דנמסקת אולגין: (מ"י)
בשביל צערו. ואם אין לו אכזר
אחר אלא שמכניש
ליך בין בני אדם שרי דאין לך אכזר
גדול מזה:
הבל מודים שאם נתקלקלה
הגומא שאסורה להחזיר.
ואפי' לר"א בן חדאי דאמר נפרק
כל הכלים (לקמן ק"ה). תומך כבוס או
שכבת שאסור. וזה שאמר
שמואל הפסד אולגין. וכי
בשבת שאסור. וזה שאמר
שמואל עשה אדם כל
צורכי בפת. לית היתכא
בחיבה. ואסור דיו לרוחין
(כ"ה צ"ל). ופי' ח"כ. ח"כ.
היי' תנא דהיי' ח"כ.
אדם גילוי צוהר ורגליו
מה שעל כשרי בשביל
צערו. ואם ליחוס עמו
אסור. והמחיר שבי' לה
כ"ר שמעון בן גמליאל
דאמר רוחין אדם מניו דיו
ורגליו בשביל כבוס קניו
משום שאסור כל פלג ה'
לענוה. מחיי' ר' אלעזר
בן עזריה אומר קופה טעם
על צדה וטעם כל. א"ה ק'
הכל מודים שאם נתקלקלה
הגומא שאסורה להחזיר
תנן והכמים אומרים נוטל ומוחזר היכי דמי
אי דלא נתקלקלה הגומא "שפיר קא אמרי
רבנן אלא לאו אף על פי דנתקלקלה הגומא
לא לעולם דלא נתקלקלה והכא בחוששין
קמיפלגי מר סבר חוששין שמא נתקלקלה
הגומא ומר סבר ר' איין חוששין אמר רב הונא
"היי' סליקוסתא "דצה שלפה והדר דצה
שריא ופי' לאו אסיר אמר שמואל היי'
"סכינא דביני אורכי דצה שלפה והדר דצה
שרי ופי' לאו אסיר מר זוטרא ואיתוימא רב
אשי אמר בגורדיתא דקני שפיר דמי אמר
ליה רב מרדכי לרבא כתיב רב קמינא
תיובתא ח"כ. הטומן לפת וצנונות תחת הגפן
אם היה מקצת עליו מגולים אינו חושש
לא

ט"ר"ב שמעון אובר ניר חופה ובפספס ב' וימירי נגמר וחול
דמין נמר הכי כפי' ג' מינין (מ"ד דף מ"ה). ר' ישמעאל אומר
נזיר לא יחוק לראש גדלמה לפי שמעיר את השער: **אבל לא**
סורק. הסם מפרס טעמא משום להשרת ימין המדוללות מתכוין:
במאי אוקימתא ב' יהודה אימא
סיפא ב' ד' שלמה א"י
כ"ש א"ה שפיר דליכא למימר
דשערות פניו דיו ורגליו אינם נשרות
מהר ולא היו פסיק רישיה ושרי אבל
בראשו אסור דהוי פסיק רישיה אבל
השתא דאוקימתא כ"ר יהודה א"ע"ג
דלא הוי פסיק רישיה הוי לן למסר:
מהו דאפוקי יתיב בשבת. פירש
נקוטנ' להכותם על הסלע
למקח מרייתון ומיעניא ליה אי
אסיר בשבת משום שזוי אולגא
ומיקויי אולגא ופריך ובעול מי המירו
דליכא הפסד אולגין שנספס המסקה
הזו מהן:
וקשה לפי' דכפי' מהני גבי דיני קמיטת
ה"ל למיתני ועוד מה הפסד אולגין ט'
כיון ששואה לתקום ומפרש ר"י מהו
לפצוע לחוף פניו דיו ורגליו כי הוא
לעיל ודקן מי יחוס להעביר וללגן
כדאמר נמסקת ע"י חולטן כדחתין או
מולגן נמי יחוס ופריך ובעול מי המירו
דליכא הפסד דנמסקת אולגין: (מ"י)
בשביל צערו. ואם אין לו אכזר
אחר אלא שמכניש
ליך בין בני אדם שרי דאין לך אכזר
גדול מזה:
הבל מודים שאם נתקלקלה
הגומא שאסורה להחזיר.
ואפי' לר"א בן חדאי דאמר נפרק
כל הכלים (לקמן ק"ה). תומך כבוס או
שכבת שאסור. וזה שאמר
שמואל הפסד אולגין. וכי
בשבת שאסור. וזה שאמר
שמואל עשה אדם כל
צורכי בפת. לית היתכא
בחיבה. ואסור דיו לרוחין
(כ"ה צ"ל). ופי' ח"כ. ח"כ.
היי' תנא דהיי' ח"כ.
אדם גילוי צוהר ורגליו
מה שעל כשרי בשביל
צערו. ואם ליחוס עמו
אסור. והמחיר שבי' לה
כ"ר שמעון בן גמליאל
דאמר רוחין אדם מניו דיו
ורגליו בשביל כבוס קניו
משום שאסור כל פלג ה'
לענוה. מחיי' ר' אלעזר
בן עזריה אומר קופה טעם
על צדה וטעם כל. א"ה ק'
הכל מודים שאם נתקלקלה
הגומא שאסורה להחזיר
תנן והכמים אומרים נוטל ומוחזר היכי דמי
אי דלא נתקלקלה הגומא "שפיר קא אמרי
רבנן אלא לאו אף על פי דנתקלקלה הגומא
לא לעולם דלא נתקלקלה והכא בחוששין
קמיפלגי מר סבר חוששין שמא נתקלקלה
הגומא ומר סבר ר' איין חוששין אמר רב הונא
"היי' סליקוסתא "דצה שלפה והדר דצה
שריא ופי' לאו אסיר אמר שמואל היי'
"סכינא דביני אורכי דצה שלפה והדר דצה
שרי ופי' לאו אסיר מר זוטרא ואיתוימא רב
אשי אמר בגורדיתא דקני שפיר דמי אמר
ליה רב מרדכי לרבא כתיב רב קמינא
תיובתא ח"כ. הטומן לפת וצנונות תחת הגפן
אם היה מקצת עליו מגולים אינו חושש
לא

הדקלים (ב) שיואלין הרבה בגוה אחד ומכוסין זה בזה שפיר דמי לנעוך
בזמן סכין לשמרו ואין חוששין שמא יגרורו הקליפה ומייד משום מוחקין:
מפני רב קטינא טיובתא. להך רבנן דאמרי דאי לא דלה זאלפה
אסור: **טעמון לפס.** להשתמר בקרקע שכן דרכו. הא דנקט מקאת עליו
מגולין משום שיעלן בשבת נקט לה ולא משום מרי אחריו דאי אין
מקאת עליו מגולין אין לו צמח לאחזה א"כ מוז העפר בידים:
לא

למינקט תרומה דככל דוכמא רגיל להזכיר תרומה על זה כדאמר
(תרומות פ"ה מ"ה) אין תורמין מן התלוש על המחובר ספירות ערוגה זו
תלושין יחיד תרומה על פירות ערוגה זו מחוברין ואומר ר"י דרגילות
הוא שמחוספין מתמחמ ליתלושית הקרקע כמו שאנו רואין שזמין
וצולס שמחוספין אפי' שמנומחין נחלון ועל אוחו מופסת קאמר דלא
צעי לעשורי ודוקא נקט טעמון אבל במתכין לנטיעה חושש משום כולן:
מקצת ע"זי כגו"ים. משום דבעי למתני ועיטולן בשבת נקט
מקאת עליו מגולים כדפירש בקונטרס ובערוך ט'
היי' מקאת מגולים שאם האמהות עולם העלים עולם הכי
חושש משום כגו"ים ובעייתא דלאו זריעה היא ומה שהקשה
כדפירשית ולפירושו קשה דנפרק הלון (ש"י דף ט"ז) ופי'
הוא